

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 c
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 c
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a héttől és
 kedd utáni napok kivételével.

Ezerkötő és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaszállítását
 vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Helyes név és 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 28.

Te Deum.

Az országnak ugyszólván minden tanintézetében felhangzik ma a Te Deum, a hálaadó ima s tanárok és tanítványok elszélednek a szélrózsa minden irányában élvezni az arany szabadság napjait, a nagy vakációt.

Nem irigyeljük tőlük. Rájuk fér a tanárookra is, meg — a szorgalmas tanulóokra is.

Azt szokták mondani, hogy a tanárok a legnagyobb urak, az évnek egy harmad-részt elvakációzzák. Szó sincs róla, van elég vakációjuk évközben is, de van dolguk is. A ki próbálta valaha a tanítás mesterségét, az tudja, hogy bizony kemény dolog az, ha a tanár megakar felelni hivatásának s nem csak amolyan tanító-mesterember akar lenni.

Az iskola hivatása folytatni a családi nevelést és oktatást. Manapság azonban vajmi keveset hoz magával a gyermek az iskolába, — legfeljebb elkényeztetett szélségeket, melyeket megtörni bajos. Rendesen legeslegelőlről kell kezdenie az iskolának a nevelést és oktatást.

A középiskolában szörnyű nagy a túlterheltség tanárookra és tanulóokra egyaránt, az akadémiákon és egyetemen szörnyű nagy a tanszabadság, illetve — nem tanulási szabadság.

Örömmel üdvözölték mindentelé Wlasics miniszternek legujabb tervét a Lág-

mányoson építendő mérnöki egyetemről. Nem azért örvendtek rajta, hogy oly halatlan luxussal épített (tiz millióba kerül 1900 mérnök számára), hanem azért, mert internátussal köti egybe, megkönnyíti a diákok megélhetését és — lehetővé teszi a tanulást.

A jogászok és bölcsészeknél bizony csak a jómóduak és az ösztöndíjasok tanulhatnak, — a többiek törlik magukat a kenyér után és megelégednek avval, ha tanáraik — a kiket nem is ismernek — aláírják indexüket; a vizsgálatokat majd akkor teszik le, ha valami ideiglenes helyettes állást kapnak, — a komolyabb, alaposabb tanulmányozás vágya pedig egyáltalán nem bánlja őket.

Ezért olyan szerfölött hézagosa a tudása a mi intelligenciánknak. Nem a tudomány-szomj, vagy a tudásnak magasabb rendeltetése — saját és mások boldogítása — sarkalja őket, hanem csak az a vágy, hogy kezükben legyen a diploma, a kenyérkereset alkalmas eszköze.

A múlt évben létesült Damjanich-utcai kath. egyetemi internátus is nagy segítség az egyetemi ifjuságnak, de még a kezdet nehézségeivel küzd, nagy kedvezményt még nem tud nyújtani; — de nyújt azt, ami minden kincsnel többet ér — erkölcsi alapot.

Erre pedig nagy szüksége van az ifjuságnak a mai egyetemi viszonyok között. Mert a kath. alapításu budapesti egyetemen annyira jutottunk, hogy az egyik dékán — nem áll a kereszténység

talaján, — sőt még keresztvizet sem látott.

Igazi kath. egyetemre lenne szükség, — nem is szabad addig nyugodni, míg ez létre nem jön. Ujabban egész váratlanul olyan hírek jöttek napvilágra, hogy kezdünk reménykedni, — de nem túlságosan.

Erdélyből ugyanis azt jelentik, hogy b. e. Fogarassy Mihály püspöknek (volt nagyvárad kanonok) kath. egyetemre tett alapítványa már két millióra növekedett; egyesítve ezt a többi ugyanezen célra tett alapítványokkal már lehetne valamit kezdeni.

Csak hogy Fogarassy alapítványa Gyula-Fehérvárhoz van kötve, amibe bajosan egyeznek bele a pécsiék, csanádiak, kassaiak, esztergomiak és többiek.

Pedig ezen a versengésen nem szabad mulnia olyan nagy alkotásnak, a minő a kath. egyetem halaszthatatlan ügye. De hol van, aki egyesíteni tudná a széthúzó törekvéseket?

Ilyen csak a kath. autonomia lenne, de az ujonnan kidolgozott s az apostoli királynak átnyújtott tervezet — bár ugyancsak szerény keretek közt mozog — úgy látszik elődje sorsára kerül.

Addig pedig bajosan lesz valami a kath. egyetemből.

Dr. V. Gy.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A félelem.

Irta: Guy de Maupassant.

Fordította: K-ő.

Etkezés után újra fölmentünk a fődélzetre. Előttünk elterült a Földközi-tenger végtelen, sima tükre, melyre a teli hold szórta sugarait. A hatalmas jármű tovasiklott s nagy fekete füstgöyöt okádott a csillagos ég felé, mialatt mögöttünk a hófehér víz, felkavarva a hajó gyors futásától, felkorbácsolva a csavar mozgásától tajtékzott és főt s csillogva százszorososan visszafükrözött a hold sápadt fényét.

Hatan vagy nyolczan állottunk ott hallgatagon és elmerülve, tekintetünkkel Afrika irányába fordulva, mely felé igyekeztünk. A parancsnok, ki közöttünk volt és szivarozott, újra fölvetette a félbenszakadt beszélgetés fonalát.

— Igen, akkor csakugyan félelmet éreztem. Hat óra hosszat állt ott a hajón szikla-csucsos bordái közt, mialatt oldalát a hullámok korbácsolták. Szerencsére estefelé föl-szedett minket egy szénszállító hajó, mely véletlenül arra haladt.

Most megszólalt egy magas napbarnította arcú komoly férfi, egyike azon embereknek, kikről szinte érzi az ember, hogy folytonos utazásaik közben távol ismeretlen országokat jártak be s kiknek nyugodt, mély tekintetü szeme mintha megőrzött volna magában valamit amaz ismeretlen tájból, melyeket látott; azon emberek egyike, kik magukon viselik a megtestesült bátorság képét.

— Azt mondja ön, kapitány, hogy félelmet érzett; nem hiszem! Nem jó szóval jelölte meg azt az érzést. Az erélyes férfi a fenyegető veszéllyel szemben soha nem érez félelmet. Felindul, szorong, aggódik; de a félelem, az más valami.

A kapitány nevetve felelt:

— Az ördögbe is! Bizony félttem én akkor!

Mindennemű ásvány- és gyógyvizek és az Előpataki víz főraktára Bihar-, Békés és Szilágymegyék részére.

Ajánlja kintinő saját termésű körösvölgyi asztali borait bárhová a városban házhoz szállítva literes üvegekben fehér asztali ó vagy új bor literje 72 fillér, Schiller bor 72 fillér, körösvölgyi ó bor literje 88 fillér, akik azonban a városi fogyasztási hivattal az adóra kiegyeztek, literenként 20 fillérrel olcsóbban kapják.

Mindennemű friss zöldségek u. m.: új burgonya, Carfiol, zöldbab, borsó, ugorka, spárga stb. a legolcsóbb napi árakban megrendelhetők.

Raffia hancs, szőlőkötő fonál, rézgálcz (kékkő) ojtó pamut a legolcsóbb árban.

82

Szabó István

fűszer, bor, csemege és vadkereskedése,

Nagyvárad, Fő-utca (Dr. Grósz-ház),

városi és vidéki Telephon 251. sz.

A kulisszák mögött.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, június 28.

A Házban kapuzárásra került a sor. A nagy vakáció küszöbén a folyosón élénk hangulat uralkodott. Arról folyt a szó, ki hol, merre tölti a nyarat.

A diskurálók közé vegyült Széll Kálmán kormányelnök is, a ki hirtelen az éppen arra haladó Rákosi Viktorhoz fordul. Étenken tudakolja:

— Hát te merre vonulsz?

— Londonba utazom, kegyelmes uram, — válaszol Sipulusz gonoszok mosolylyal.

— Londonba?! Es ugyan mit csinálsz ott? — kérdi Széll kíváncsian.

— A trónörökös ellenőrzem pártom megbízásából — feleli Rákosi komolyan.

Rákosi Viktor tényleg Londonba utazott mint laptudósító, de a koronázás elhalasztása miatt immár utban is van visszafelé.

* * *

A budapesti tudományegyetemen rektorválság van. Két jelölt állott egymással szemben. A szilárd kezű Ajtai K. Sándor és Högyes Endre. Mind a kettő egyenlő szavazatot kapott, a mire a kultuszminiszter az idősbtség alapján Ajtai K. Sándor mellett döntött. Ajtai azonban lemondott és lemondását csütörtökre jelentette be a rektorválasztóknak. Itt azután még egyszer szerepet akart játszani a bakafántos kicsinyeskedés.

Gyulai Pál ugyanis az ülés felfüggesztésekor, a mikor a rektor jelentéstétel véget a kultuszminiszterhez ment, azzal fenyegetőzött, hogy ő nem jön el a folytatólagos ülésre, mert az a szándéka, hogy az ülést ezzel határozatképtelenné teszi. Igéretét be is váltotta, nem gondolván meg konsequenciáit.

Gyulai ellen ugyanis ebből kifolyólag fegyelmet indítanak, mert rektorválasztó kötelességét tudva és átárva megsértette. Neki azt kellett volna tennie, ha megjelenni nem akart, hogy lemond rektorválasztó tisztéről.

A fejlemények iránt paedagogiai körökben nagy érdeklődés nyilvánul.

A 4 milliós kölcsön.

— Rendkívüli városi közgyűlés. —

Minden különösebb incidens nélkül, alig egy órai tanácskozás után véget ért tegnap Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése, amelyet a felveendő 4.100.000 koronás kölcsön tárgyában tartottak.

A nagy többség a tanács előterjesztésére a Pesti Hazai Takarékpénztár ajánlatát elfogadta.

A rendkívüli közgyűlésen Beöthy László főispán elnökölt; jelen voltak:

Hlatky Endre, dr. Hoványi Géza, Nozák Rezső, Ováry Lajos, dr. Pácz Sándor, Rácz Mihály, Schöpflin Agoston, Stark Gyula, dr. Altman Jakab, Balogh Döme, Beczkay Lajos, Czeglédy Jeremiás, Déry János, dr. Grósz Menyhért, Halász Lajos, Mihelyi Adolf, Sulyok István, Széles Lajos, dr. Vucskics Gyula, Weisz Károly, dr. Dési Géza, Domokos Károly, Feldmann Izidor, dr. Friedländer Sámuel, Gábel Jakab, dr. Kurländer Ede, Frankl Lázár, dr. Gyémánt Jenő, Hillinger Lipót, dr. Moskovits József, Moskovits Miksa, dr. Munk Béla, dr. Sonnenfeld Zsigmond, ifj. Ullmann Izidor, Weimann Béla, Rimler Károly, Bordé Ferencz, dr. Istvánffy István, Eleméry Ferencz, Gerő Armin, Komlóssy József, Darvassy Lajos, Lukács Ödön, Tóth Márton, Hegedüs Géza, Ragány János, Szücs Géza.

A rendkívüli közgyűlés megajítása után első sorban

az új városháza berendezése

tárgyában terjesztette elő a tanács javaslatát. Az építés alatt álló új városháza világításának berendezésére, a szükséges butorzat beszerzésére 100.000 korona megszavazását javasolja.

Balogh Döme felveti a kérdést, hogy mire kell ez a 100.000 korona? Butor most is van a hivatalokban. Ezt ki kell pótolni és javítani, akkor kevesebb összegből is ki áll. Takarékoskodni kell, különösen mikor kölcsön pénzből kell a szükségletet fedezni. Csak jó akarat kell s akkor az ócska butorok mellett is lehet a közüzem javítani. Ez az előterjesztés azt mutatja, hogy a tanács nem jó akarója a városnak. Az előterjesztést nem szavazza meg.

Beczkay Lajos úgy emlékezik, hogy a városház építésének a költségvetésébe már van

valamely összeg a butorokra és berendezésre is felvéve.

Halász Lajos kérdést tesz, hogy melyik eizottság tárgyalta ezt az ügyet előlegesen. Tudni kell, hogy mire szavaznak meg 100.000 koronát.

Rimler Károly kijelentette, hogy a tanács a legnagyobb takarékosággal jár el. A városház építési költségvetéséből a világítás, csatornázás berendezése és a butorzat teljesen ki volt hagyva. Ezért most, a nagy kölcsön felvéteieinél kell ezeknek a fedezetéről is gondoskodni. A meglevő butorokból mindent felhasználnak, amit csak lehet. A 100.000 korona nem is butorzatra kell. Felemlit két tételt ennek igazolására. A nagy közgyűlési terem berendezése 36.000 koronába, a villamos világítás berendezése pedig 38.450 koronába, a kettő együtt 74.450 koronába kerül, tehát a butorzatra és a térrendezésre 26.000 korona marad. Ezt a mérnöki hivatal 50.000 koronára tette, de a tanács redukálta. Különben az összes berendezésre nyilvános árlejtés lesz s a törvényhatóságnak módjában áll dönteni felette. Ajánlja az előterjesztés elfogadását.

A közgyűlés a tanács előterjesztését elfogadta.

A nagy kölcsön ügye.

Nagy érdeklődéssel hallgatták a törvényhatósági bizottság tagjai a 4.100.000 korona kölcsönre vonatkozó előterjesztést.

Már részletesen ismertettük az ajánlatokat. A tanács a 2.600.000 koronás kölcsön konvertálására és 1.600.000 korona újabb kölcsönre a Pesti Hazai Takarékpénztár ajánlatának elfogadását javasolja. Az ajánlat szerint 65 évre 93-as árfolyammal, évi 4-60% annuitás mellett, 2 1/2% tornó-díj kikötésével kapja meg a város a kölcsönt. A 2.600.000 korona kölcsön konvertálásánál a régebben kikötött 3% stornó-díjat nem kell megfizetni.

Dr. Friedländer Samu kifogásolja, hogy a tanács kéllőleg nem ismertette a kölcsön ügyét. A 16.000 korona megtakarítás csak csalátek. Ezt elvette a pénzügy, mert az 50 évet 65 évre tolnak ki. Ha az a cél, hogy a költségvetésbe évenként kevesebb kiadásunk legyen a kamat és törlesztés címén, akkor még hosszabb időre vegyünk kölcsönt, vagy ne amortizációra, hanem rendes kamatra, így még olcsóbb kamatot kell fizetni és az egész 100 koronát megadják, nem 93-at száz helyett és a visszafizetésnél nem kell stornó-díjat fizetni. Tulajdonképpen ennél a kölcsön-nél 10%-ot vesz a pénzügy, mert 7%-al

Amerikában mint lázadó akasztófára ítélték. Kinában a tengerbe dobták. Mindannyiszor elvesztettek hittem magamat s fájdalom, sőt sajnálkozás nélkül készültem a halálra.

De ez még mind nem félelem. Afrikában ismertem azt meg, pedig tulajdonképen az Észak szülőltje volna, a nap szétszlatja, mint a ködöt. Figyeljenek jól uraim. A keletiek előtt az életnek nincs bece, panasza nélkül mondanak le róla; az éjszakák ott világosak s rémmekek-től mentek, lelkük épp oly ment a sötét aggodalmaktól, melyek a hideg országok lakóinak agyát nyomják. Keleten van ijedség, de a félelem ismeretlen, s mégis Afrika földjén esett meg velem a dolog: Warglától délre a homokpusztákon utaztam. A világ legsodásabb tájainak egyike! Onök ismerk az egyhangú homokot, a tengerpart sima, fénylő homokját. De képzeljék el magát a tengert a legnagyobb orkán közepette homokká válva; képzeljenek el egy megkövesedett vihart mozdulatlan hullámokkal sárga porból. Az egyenlőtlen s különbözőkép alkotott hullámok hegymagasságaik, éppen olyanok, mintha lebilincselte habok volnának, de még hatalmasabbak és selyemfényűek. Erre a néma, mozdulatlan viharos tengerre szórja a déli nap kérlelhetlen lángsugarait.

S ezen aranyos hamuból készült hullám-fésűkön máskál az ember, fel és le pihenés és árnyék nélkül, f lyton csak fel és le.

A lovak hörögnek, térdig süppednek a homokba s nagyokat csuszának a lejtős helyeken. Egy barátommal utaztunk, kíséretünkben nyolcz szpáhi volt s négy teve hajcsárjaikkal.

Már nem beszélgettünk, a fáradtságtól és hő-ségtől félholtak voltunk s a szomjúság kiszáritotta torkunkat, mint a nap a köröttünk levő puszta. Egyszerre az egyik ember fölkiáltott. Mindnyájan megállottunk, mintegy megkövülve egy megmagyarázhatlan természeti jelenség miatt, melyet az e vidéken utazók jól ismernek.

Valahol egészen a mi közelünkben, de meghatározhatlan irányban egy dobos megütötte a sivatag rejtélyes dobját; egész világosan verte, majd gyors perzssel, majd halkabban, majd egészen abbanhagyva, hogy ismét megkezdje fantasztikus dobolását. Az arabok sötét pillantást váltottak s egyikük megszólalt anyanyelvén:

— Közöttünk jár a halál!

Ugyanabban a pillanatban utársam, barátom, kit úgy szerettem mint a testvéremet, előre nyújtott fejjel lezuhant lováról: napszurást kapott. S két álló óráig, mialatt hiába furadoztam megmentésén, folyton verte a fülembé ez a rémes dobos a maga egyhangú, megfoghatatlan lármájá!; én pedig éreztem, a mint agyvelőmbé, esontjaimba lopózik az igazi, a borzasztó félelem, szemben a szeretett holttestével abban a naptól égetett négy homokfállal körülvett lyukban, mialatt kétszáz mérföldnyire minden katonai teleptől, azt az ostoba dobszót a csodálatos visszhang füleinkhez vezette.

Ezen a napon tanultam meg, mi az félelmet érezni, de egy más alkalommal még jobban megtanultam...

Itt a kapitány félbeszakította az elbeszélőt:

— Bocsánat uram, de hát a dobszó? Mi volt az?

Az utas felelt:

— Nem tudom, azt senki sem tudja. Az utazók, a kiket gyakran meglep ez a csodálatos jelenség, azt tartják, hogy nem egyéb, mint az apró homokszemek perzssének megsokszorozódott, megerősödött visszhangja, melyeket a szél a száraz növénylevelekre szór; mert ugy észlelték, hogy csak kicsiny, pergamenné száradt olasztnyult növények közelében fordul elő. Ezt azonban csak később tudtam meg. Most áttérek a másik félelési esetemre.

Az elmúlt télen történt, északkeleti Franciaország egyik erdős tájékán. Az ég annyira borús volt, hogy az éjszaka két órával hamarabb beállott. A vezetőm egy paraszt volt, ki mellettem lépdelt a csupasz fenyőudarak között, melyeket a dühöngő vihar süvöltve rázott. A hegycsúcsok fölött örült futással rohantak tova, mintha valami ismeretlen vész előt menekültek volna.

Időnkint egy-egy hatalmasabb szélrohamra nyögve hajlott egy oldalra az egész erdő s a gyors menés és meleg öltözet daczára megbor-zongatott a hideg.

Vacsorát és éjjeli szállást egy erdőörnél kellett kapnunk, kinek házából már nem voltunk messze.

Vadászatra mentem oda. Vezetőm időről időre föltekintett az égre s magában mormogta:

— Szomorú idő!

Azután beszélt nekem azokról az embe-

kevesebb összeget kapunk és a stornodij 3%. A konvertálással még 7%-al több kölcsönt veszünk fel. Ezt ráfizetjük s mégis 10%-al újra le vagyunk kötve. Igaz, hogy hiába való dolog ezek elmondása; mert meg vagyunk szorítva, vegyünk fel kevesebbet. Budapesten is fel voltak háborodva, mikor ilyen kölcsönt ajánlottak s a polgárok irták alá a kölcsönt. Ezt mi nem tehetjük. Nagyvárának van sok ingatlana, amire ráfizetünk. Tehát van fedezet, csak jól kell gazdálkodni. A berendezésekre szükséges kölcsön felvételét megszavazza, de a 2.600.000 korona konvertálását nem.

Dr. Kurländer Ede osztja a Friedländer felszólalását. Amit most létesítünk, 50 év múlva újra kell készíteni. Ha az 50 évi megtakarítást és az ezen felüli 15 évi annuitás összegét veszszük, ez utóbbi többre megy. A legközelebbi időben olcsóbban lehet konvertálni.

Dr. Moskovits József festi a városok szomorú helyzetét. Győrnek nem engedte meg a miniszter, hogy aláírás által fedezze kölcsön szükségletét. A jövőbe nem lehet látni s ezért amikor századokra szóló intézmények létesítéséről van szó, a 65 évet nem sokalja, mert ezáltal évi 17.000 koronát takarítunk meg. Elfogadja a tanács javaslatát 30 szóval 11 ellenében elfogadták.

Ragány János magyarázza az előterjesztést, amely a jelen viszonyok között kedvező s azt a jobb jövő kétes reményében nem lehet eldobni.

Ezután a tanács javaslatát 30 szóval 11 ellenében elfogadták.

Lefokozás a Gotterhalte miatt.

A közös hadsereg bírósága megfosztott egy tiszthelyettest rangjától azért, mert az osztrák néphimnusz játssza alatt nem vette le a kalapját.

Felséges királyához mindig hűen, igaz szeretettel ragaszkodott a magyar nemzet. Vérben van már ez. Ragaszkodik ma is s bátran állíthatjuk, hogy nincs nemzet a mely annyira tisztelné uralkodóját, mint mi. — Dicső erénye ez a magyarnak s az is marad.

De a Gotterhalte melódija nem kedves nekünk. Szükségtelen ezt magyarázni, hogy miért. A ki ismeri a magyar szabadságharc történetét az tudja, s megérti. Hiába fogják erőszakolni rák, hogy ezt a melódiát kedveljük. Nem lehet, mert szomorú emlékek fűznek hozzá.

Az eset, melynek következménye a lefokozó ítélet, a következő:

A múlt év augusztus havában záróünnepély volt a nagyváradi honvédbadapródióskolában, a melyn Halász Lajos nagyváradi lapszerkesztő is jelen volt. Az ünnepély utolsó pontját a Gotterhalte képezte, melyet a program szerinti katonazenekar el is játszott. A közönség egy része le vette kalapját, a másik nem. Az utóbbiak közt volt Halász is, a kit e miatt egy vezérkari főhadnagy feljelentett. A vizsgálat hosszasan folyt. A 17-ik hadosztály becsület bírósága felmentő ítéletet hozott, a melyet a közös hadügyminiszter megsemmisített. Ujabb becsületbíróságot állítottak össze az 19-ik hadosztály tüzérezredből, a mely április hóban meghozott határozatával Halász Lajost megfosztotta tiszti rangjától és a 46-ik gyalogezredhez osztotta be mint közlegényt. A határozat indokolása az, hogy Halász Lajos megsértette a tisztikar becsületét azzal, hogy egy katonai jellegű ünnepélyen a néphimnusz játssza alatt nem vette le a kalapját.

Tegnap este a Nagypiac-téren több ezer főre tehető sokaság gyűlt össze, a mely a tűzoltó zenekar hangjai mellett, hazafias dalokat énekelve mintegy 200 fáklyával vonult fel a Szent László-térre. Itt Kardcsenyi Aladár hírlapíró intézett beszédet Halász Lajoshoz, a ki a Sas-Szálló erkélyéről köszönte meg a tüntetést, egyben kérte a nagy sereget csendes viselkedésre. Ezután a Hymnuszt énekeltek meg el, s ez óriási tömeg a legszebb rendben szétoszlott.

Általában az egész tüntetés rendben folyt le, a legcsekélyebb rendőri beavatkozásra sem volt szükség. A katonaság részéről készenlétek dohtak ugyan elhelyezve a rendőrség udvarán és a Közép-utcán, de azoknak sem volt semmi dolguk.

A tüntető körmenet után a Sas szálloda kerti helyiségébe vonult be a hazafias polgárság, s lelkesedéssel állva hallgatta dr. Adorján Emil pohárköszöntőjét, midőn ő felségére a magyar királyra üritette poharát. A katonák és polgárok barátságára, a munkásokra, a magyar ifjúságra emeltek még poharat s maradtak együtt lelkes, magyaros szeretettel.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krétt. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krétt. Más időben 50 kr.

Heti krónika.

Mondja szerkesztő ur mit csináljak? Szeretnék bosszankodni is, politizálni is, meg világosan is látni. És mikor ezt írom a Gotterhalte—Halász afférra gondolok. Kényes egy kérdés ez nagyon, nem is feszegetem, mert magának az esetnek lényege, egyforma gondolatot kelt mindnyájunkban. Az a baj aztán mindig, hogy a gondolatból tett sohasem lesz, de hát hogy legyen, ha minden dologból személyi kultuszt csinálnak.

Adták volna asszonyok kezébe a dolgot, akkor majd sikerül. Azt a fáklyásmenetet mindjárt összekapcsolták volna valami jótékonyági czállal és biztos, hogy nagy sikere lett volna. Lássá a rózsakiállítás is milyen szépen sikerült. Tudja mi ragadta meg nekem legjobban a figyelmet? Egy párbeszéd.

Két ur jött lefelé a színház lépcsőin.

Az egyik azt mondja:

— Hanem hallod gyönyörű szép La france, Nil, Marchal, Victoria, Liberty fajok voltak kiállítva.

— Látod, nekem az a rózsaszín ruhás Rózsa faj jobban tetszik.

Az első ránéz a másikra és így felel:

— Neked denique mindig ezen jár az eszed. Hiszen akkor az a halvány kék ruhás Ilonka faj sem a közönségesek közül való.

Kíváncsiságból kezdtem őket tovább hallgatni, míg végre kisütöttek, hogy ezek az új fajok mind igen szépek és eladók.

De hallom, hogy ennél sokkal olcsóbban lehet most Angolországban venni virágokat, hol a koronázásra felállított üzletek a beszerzési áron is alul kínálják portékájukat.

Bizony — ez komoly dolog. Mennyi rengeteg kiadás, mennyi készülődés és most ez mind abba marad, mert a király beteg. Már az igaz, hogy nem érdemes manapság királynak lenni, annyi kellemetlen percze van egy uralkodónak. Még a legszerencsésebb uralkodó Mezey Mihály a lövészkirály, legalább neki nem kell a vakbelét operálni.

Erről beszélgettem az unokabátyámmal, ki azt mondta, hogy ha király lenne, hát ő bérbe adná az egész királyságot. Milyen szerencse, hogy nem ő a magyar király, gondoltam magamban, mert akkor ez a királyság előbb-utóbb idegen kézbe ke-

rekről, a kikhez menendők voltunk. Az öreg két évvel azelőtt agyonlőtt egy vadorzót, azóta egészen elkomorodott s folyton szomorú emlékek üldözik. Mindkét nő fia vele lakott.

A sötétség csaknem áthatlan volt. En semmit sem láttam sem magam előtt, sem körül, csak az egymáshoz surlódó faágak zöreje hallatszott. Végre világosság tünt a szemembe s nemsokára kiserőm egy ajtón zörtgett.

Asszonyok visitása volt a válasz, majd egy fojtott férfihang megszólalt:

— Ki van kint?

Kiserőm megnevezte magát; beléptünk. A képet, mely szemünk elé tárult, sohasem fogom elfelejtani.

Öreg, fehérhajú ember egy örült kinézéssel, kezében töltött puskával állott a konyha közepén, mialatt két nyurga legény baltákkal fölfegyverkezve az ajtó előtt állt őrt. Egy sötét sarokban két térdelő nőt vettem észre, arccal a fal felé fordulva.

Elmondtuk, hogy mi járatban vagyunk. Az öreg a falhoz támasztotta fegyverét s megparancsolta, hogy a szobámat hozzák rendbe, de midőn az asszonyok nem mozdultak, izgatottan fordult felém:

— Látja uram, éppen ma éjszaka lesz két éve, hogy megöltem egy embert. Most egy éve eljött, hogy magával hívjon. Ma estére újra elvárom.

S különös hangsufozással, mely csaknem mosolyra ingerelt, tette hozzá:

— Azért nem vagyunk most nyugodtak.

Biztosítottam őt, a mint csak tudtam, hogy mennyire örülök annak, hogy éppen ma este jöttem és a babonás ijedség jeleneténél itt lehetek. Történeteket mondtam el nekik s lassanként sikerült a társaságot némileg megnyugtatom.

A tűzhely közelében, orrát kinyújtott lábaira szorítva aludt egy vén, majdnem vak, szakállas kutya, azon kutyák egyike, melyek mindig valamely emberre emlékeztetnek.

Kint tombolt az örült vihar s az ajtó mellett lévő kis ablakon keresztül a villám fényénél látni lehetett a hajladozó fákat.

Eszevettem, hogy minden megnyugtatósi kísérletem daczára a roppant ijedség fogva tartja hallgatóimat s ha egy pillanatra felhagytam a beszéddel, mindannyian a távolba figyeltek és hallgatóztak. Minthogy már belefáradtam az ostoba aggodalom szemlélésébe, fekvőhelyem után akartam tudakozódni, mikor az erdőőr egy hirtelen mozdulattal felugrott székéről, megragadta puskáját és tompa hangon dadogta:

— Itt van . . . itt van . . . hallom!

Az asszonyok a sarokba menekültek és letérdeltek, arczukat eltakarva; a két fiu felkapta a fejszéket. Ujra megkíséreltem, hogy őket megnyugtassam, de most egyszerre fölébredt az alvó kutya, fölemelte a fejét, kinyújtotta a nyakát s mialatt felig vak szemem a tűzbe meresztette, rákezdedt ama kellemetlen vonításra, mely az éjjel falun utazókat úgy megborzongatja. Minden szem feléje fordult, amint mozdulatlanul, mintegy látomástól meg-

lepetve hátulsó lábain ült s vonított valami láthatatlan, ismeretlen, de kétségkívül félelmes dolog felé, mert a szőre egészen felborzolódott.

Az erdőőr elsápadt és felkiáltott:

— Megérezte, megérezte! Ő is ott volt, mikor megöltem!

Az asszonyok együtt sikoltoztak az állattal. Akaratlanul is végigfutott a hideg a hátamon. Ennek az állatnak a látása ilyen helyen s ilyen örült emberek között valóban félelmes volt.

Egy álló óráig vonított a kutya mozdulatlanul, vonított, mint akit rémképek üldöznek; én pedig éreztem, hogy elfog a félelem, a borzasztó félelem . . . miért? Mitől félttem? . . . Nem tudom; félttem, annyi az egész.

S a borzasztó jelenség várásában mozdulatlanul, sápadtan, a legkisebb zajra is össze-rezzenve időztünk ott. A kutya körülfutkosta a konyhát, szaglált és nyöszörgött. Az az állat csaknem megörjített minket. Végre a paraszt, aki engem ide hozott, rávetette magát a kétségbeesett halálfélelem lázrohamával, kinyitotta a kis udvarra vezető ajtót s kiverte a kutyát.

A kutya elhallgatván, mi csendben maradtunk, ami még félelmesebb volt. Egyszerre mindnyájan rémülten felugrottunk; mint az erdő felőli fal hosszában valami végig csuszott, odacsuszott az ajtóhoz s azt láthatatlan kezeivel körültapegatta, azután mintegy két percig nem hallatszott semmi. Majd ismét visszatért, miután a fal meateén csuszva s halkán kapa-

rülne. De nem érdektelen a fodrászom kijelentése sem, ki így vélekedett az angol király állápotáról:

— Ha angol király volnék és nem Goldhaar Fáni, úgy Goldhaar Fáni szeretnék lenni.

Mondtam is neki, hogy hallja Fáni, abban az udvarban, a hol maga lakik, nincs a kutyáknak semmi baja?

Látja szerkesztő ur, már nemcsak az emberek közt, de a kutyák közt is előjött a szezon. Most náluk ha nem is a veszettség, de a harapás szezonja van. Vagy a főkapitány iránt való köteledésből teszik?

De azért mégis akadt valaki, a ki megnyerte szimpátiámat. **Makay** bácsi, a képviselő. Az öreg mikor nagyságos ur lett és felkerült Pestre, élte vigan világát. Eljárt mindenfelé (csak nem sorolom fel, hová) de mikor beteg lett, akkor azt mondta, menjünk haza.

— Apolás, gondosság, jó levegő az hiányzik itt, de megszerzem ott, a honnan nem kellett volna eljőnnöm, Akosfalván.

Lássá nem akartam politizálni és hogy ilyen izü dologgal kezdtem meg cikkemet, ilyesfével is kell bevégezni. A margitai választás jut eszembe, a hol a »törvények hézagosa voltát« a sors igazságos keze tömkölte be. Nem méltó elégtétel-e ez az igazságnak, hogy az a mandátumleköszönés, ilyen elintéztést nyert?

Hogy megtámadják a mandátumot? Lehet. En tudnék is egy pár megsemmisítő okot felhozni. Egy községben javában folyt a korteskedés, míg Lengyel Zoltán képviselő látésövén már régóta néz egy jó darab, szép termésben levő földet. Fel-tűnt ez egyik rézaljai atyafinak és kérdi, hogy mi a csodát néz annyit.

— Tudja barátom, ha Szátmári fog győzni, minden községben felosztunk egy nagy darab földet. Azt nézem hát, hogy melyik lesz a legalkalmasabb.

Csoda-e aztán, ha ilyen korteskedéssel el kellett bukni Örleynek?

De abba hagyom már, mert sietek sétálni. Most nyílnak a hársfák a vasut felé és arra sétálni ilyenkor olypmusi élvezet.

Kornélia.

rászni kezdett mint valami gyermek a körmeivel; azután az ajtó melletti kis ablak mögött hirtelen egy fehér fej jelent meg, vadállati, csillogó szemekkel. Egy hang jött ki a szájából, egy érthetetlen hang, mint valami panaszos nyögés.

Rettenő dörrenés rázta meg a konyhát: az öreg erdőőr lött. Fiai az ablakhoz rohantak s elretesztelték azt, eléje támasztották a nagy asztalt s még egy szekrényt is odavonszoltak, hogy erősebben álljon.

Esküszöm önöknek, uraim, hogy a váratlan dörrenésre oly erős aggodalmat éreztem tőmben, lelkemben, hogy azt hittem, elájulok és hogy a félelemtől meg kell halnom.

Reggelig maradtunk úgy, képtelenül arra, hogy megmozduljunk, vagy csak gy szót is szóljunk, valami megfoghatatlantól megbénítva. Csak mikor a tető hasadéka az első kis napali fény sugar beáradt, merték a bejáratot ismét felszabadítani. Az ajtó mellett a fal tövében feküdt a kutya, száját szétrocsolta a gojyó.

A kerítés tövében nyílást kerestem, melyen át a szabadba jussom.

A napbarnította férfi elhallgatott, azután mondá:

— Akkor éjszaka semmi veszély sem fenyegetett, mégis sz vesebben átéltem újra azokat az órákat, melyekben a legfélelmezőbb veszedelmeknek voltam kitéve, mint azt az egyetlen pillanatot mikor a puska eldörrent a szakállas fej felé az ablakban.

UJDONSÁGOK.

Felhívás előfizetésre.

Az új félév küszöbén azzal az őszinte bizalommal közeledünk t. olvasóinkhoz, amelyeket eddigi működésünkben elismerésével és pártolásával kitüntett.

Nehéz időket küzdöttünk át eddig, hogy programunkat, megszabott irányunkat követve a jó magyar, keresztény közönségünket megfelelően szolgáljuk.

Jelszavunk ma is a hamisítatlan ősi magyar szellem, amely annyi hányattatás után fentartotta hazánkat, egyesítve a keresztény jellemmel, amelynek védszárnyai alatt egy ezredév után is él a magyar nemzet.

Ezt az országot magyarnak és kereszténynek alapították, így vettük át apáinktól s így óhajtjuk átadni utódainknak.

Ez a mi programunk.

Ezen belül igyekszünk az igazságot szolgáltatni; élénk, szellemes, hírekben jól értesült, minden irányban független, szókimondó lapot adni. S programunknak mint eddig megfeleltünk, megfelelően ezentul is.

Ehhez kérjük a magyar olvasóközönség pártfogását.

A »TISZANTUL« szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

TAJÉKOZTATÓ.

Julius 1. Orvos-gyűlés.

* **Péter és Pál napja.** Az apostol fejedelmeknek szent. Péter és szent. Pálnak az ünnepét együttesen tartja ma a kath. világ, amint egykor egy városban és egy napon szenvedtek vértanu halált a keresztény hitért. Az ünnep alkalmából a kath. templomokban ünnepélyes szent misét és szent beszédet tartanak. — A nagyvárad i. szent. székesegyházban, melynek ma templomszentelési ünnepe van, a szent misét **Vinkler József** nagyprépost, v. püspök, a prédikációt pedig dr. **Lindenberger János** theol. tanár tartja.

* **Kinevezés. Ritóok** Zsigmond kir. ítélőtáblai elnök a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe **Jakó Elek** végzett joghallgatót díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* **Uj doktor. Pálffy** Bólanak, lapnok kiváló munkatársának testvéröccsét, **Pálffy Gyulát**, a kiváló képzettségű ügyvédjelöltet tegnap avatták doktorrá a budapesti tudományegyetemen.

* **Időgen diákok Nagyváradon.** Az erdélyi »Kárpátgyűlés« megkeresése jött e hét elején Nagyváradra, azon tudósítással, hogy a hódmezővásárhelyi főgymnasium három tanára és 36 növendéke 27-én d. e. a kolozsvári vonattal ideérkeznek, kérnek kalauzólást és egyszerű diákos ebédet. A vasutnál a helybeli gymnázisták fogadták az érkező diákokat, a kik részére a honvéd hadapródiskola, főgymnasium, főreáliskola, keresk. iskola, a vár, a régészeti muzeum, székesegyház, tűzoltótanya volt programba véve. Déli 12—1 óra közötti időt a hadapródiskolában töltötték, mely kiváló tan-

intézet megtekintésére **Major Miklós** őrnagy, iskolaparancsnok ur a legszivesebb készséggel adta meg az engedélyt. **Kovács** főhadnagy segédtséget ur oly tapintattal, uri előzékenységgel teljesítette a vezetést, hogy a hatvanra menő diákság — a helybeliek is kérték a beengedést, — az épület minden részét, végül az ebédre vonuló hadapródokat, megláthatták. Jellemző, hogy öt diák felakart csapni katonának! A többi is folytonosan csak azt kérte, hogy ne siessünk, hanem nézzünk meg mindent, apróra. A fürdőház az üdülő szoba, az ebédlő, a konyha, a háló szoba, tanterem, díszterem, kápolna, a kert, a temérdek kép, a szebbnél-szebb eszméket tartalmazó feliratok, a részletes szives magyarázat, a révi sziklaszoros, Kolozsvár, Vajdahunyad, Petrozsén stb. szépsége mellett is után is, majdnem a Szózat eléneklésére lelkesítette az idegen diákokat. Azt láttak amiről fogalmuk se volt, tetőtől talpig magyar — katonaiskolát. Egy órákor azt suttogták a váradi vezető fülébe: »tessék engedélyt kérni, hogy a folyosókon tölthessünk — még egy órát.« Az idő ki volt szabva. Indultak a tűzoltó őrtanyára, hol a gépeket, a tűzjelzést, a vízvezeték az őrszobát, a Ki-piaczon Szent László szobrát tekintették meg. Délben a »Bazár« vendéglőben, halles, főzelék feltéttel és töpörtyűs turós csuszából álló, igen jó és feltűnő olcsó (70 fillér) ebédet fogyasztottak el. Itt sugárzott ki a tanárok és diákok lelkéből az a meleg lelkesedés, mely egész lelküket betöltötte. A hadapródiskolában látottak, a belélet, meg az a nem remélt szives fogadtatás, annyira hatott rájuk, hogy nem is mentek más tanintézetbe, nehogy bármily meglepő látvány a hadapródiskolában látottak emléke közé ékelje magát. Délután a régészeti muzeum összes helyiségébe nyertek ingyen beocsátást. Itt is megegyszer szerették volna újrakezdeni a nézegetést. Megnézték a püspöki kertet, palotát, székesegyházat, káptalan-tért. Kedves örömmel ültek a vonatra a hódmezővásárhelyi diákok s a kik ezt a benső örömet látták, tapasztalhatták, hogy az ily kirándulás, a diákélet legmaradandóbb tanulmánya.

* **A muzeumi képtár gyarapodása.** Tegnap érkeztek meg Budapestről azon szép modern képek, melyeket a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1902. I. 10. a. k. lt. rendeletével letétképpen a váradi muzeumnak engedett át. A képek jegyzéke a következő:

1. Margitay T.: *A nagyszebeni csata* olajfestés (100×140 cm.) értéke 1000 korona.
2. Baditz Ottó: *Dülő ut* olajfestés. (25×42 cm.) é. 500 kor.
3. Koszkol I.: *Éjjel a lagunában* squarell (68×97 cm.) é. 400 k.
4. Nemes Elva: *Férfi tanulmány* olajfest. fára (18×13 cm.) é. 400 k.
5. Tull Ö.: *Ulcza Capri szigetén* olajfest. (50×35 cm.) é. 500 k.
6. Knopp J.: *Árnyékban* pasztell (21×30 cm.) ért. 200 kor.

A képek egyelőre, amíg t. i. a város millenniumi képe a városházába nem kerül muzeumunkból, hol a nagyterem egy falát egészen elfoglalja, csak ideiglenes elhelyezést nyernek, s máától kezdve láthatók a muzeum nagytermében. **Margitay T.** képe a Vágó-Styka híres Petőfi-Bem körképéhez való színvázlat egy része, még pedig az a része, amely a székelység rohamát tünteti fel egy kőhid ellen. A hidon innen egy feszület áll, mely alatt egy bomba robban föl. A feszülettől balra a székelyek ágyút vonszolnak föl a töltésszerű országútra. Háttérben a **Negoj** és **Surul** csúcsok láthatók, hóval fődötten, hiszen a nagyszebeni csata márcz. 11-én folyt le, mikor még ugyancsak fehérek szoktak lenni az erdélyi Kárpátok. A pompás plein-air-színvázlat képtárunk egyik legvonzóbb darabja leend. A többi képek közül kiemeljük még **Koszkol** éjjeli laguna tájképét, mely a nedves éjjeli levegő szín és árnyhatásait bámulatos bravurral adja vissza, végre **Baditz Ottó**

vásznát, melynek tárgya elég igénytelen, alföldi buzaföldek között vezető dűlőt staffage nélküli de kidolgozása annál finomabb és igazabb.

* **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** *Schmidt Elek*, a nagyváradi 4. honvéd kiegészítő parancsnokság nyilvántartásában álló tartalékos építészeti szakgyakornok e hó 1-ével, szolgálati illetve védkötelezettség teljesítése után, viselt tiszti rendfokozatának megtartása nélkül, saját kérelmére, elbocsátott.

* **Mangra püspöksége.** Több lap megírta a *Politikai Értesítő* nyomán, hogy Mangra hívei *Sturza* román miniszterelnököt felkeresték és kérték, hogy járjon közbe *Goluchovszky* közös külügyminiszterrel Mangrának a püspöki méltóságban való megerősítése végett. Erre vonatkozólag Mangra Vazul kijelentette, hogy senkit meg nem kért ilyen illetéktelen beavatkozásra, legkevésbé pedig egy idegen államférfit, hanem ügyét egyes-egyedül a magyar kormány bölcs belátására és igazságérzetére bizza.

* **Tűzfészek hatósági engedéllyel.** Nagyváradon nem sok gondot fordít a hatóság a gyártelepek engedélyezésénél. A vasárnap reggel Kórház-(Hidgser)-utcán Incze Lajos kártyalemez gyárában kiütött tűz is élénken igazolja ezt. Az utóbbi években szépen kiépült ez az utca: a környéken nyaralók emelkedtek s ennek a protekciós vállalkozónak a gyára nemcsak állandó tűzveszéllyel fenyegeti a környéket, hanem kiálthatatlan bűzével megrontja a környék levegőjét is. Talán csak nem képzeli a városnál, hogy ezzel előmozdítja a közegészséget és a nyaralók szaporodását. Az ilyen tűzfészek és a közegészségre veszélyes gyártelepeket még távolabb kellene elhelyezni a várostól. Ugy halljuk különben, hogy a telepengedély kiadása előtt a szomszédok nem lettek megkérdezve, pedig a törvény előírja.

* **Az angol király kiugrása a vonatból.** A szolnok-nagyváradi vonalon, Karczag állomás közelében különös és borzalmas vasúti kaland tanúi voltak az utasok tegnap éjszaka. Nyílt pályán robogott Szolnok felé a személyvonat, midőn egyszerre csak éles füttyentés hangzott s a vonat hirtelen nagy rázkódással megállt. Az utasok megriadva ugráltak ki a kocsikból s ekkor értesültek, hogy az egyik második osztályú szakasz utasai meghúzták a vészféket s a vonat azért állott meg. E szakaszban egy zömök természetű úri ember utazott, aki egyszerre csak fölugrott helyéről s nyitott bicskájával az utasok felé döfödvé így kiáltott:

— En vagyok az angol király, mindenki engedelmessédjék.

Az utasok megrémülve, megrántották a vészféket, mire az utas bezúta a kocsi ablakát s a vonat megállása előtt kiugrott az éjszakába. Mikor a vonat megállt, az utasok egy része utána iramodott, de a szerencsétlen ember nyomtalanul eltűnt. Az esetről jelentést tettek a karczagi rendőrségnek, mely megindította az utas megkeresésére az eljárást. Ugy látszik, hirtelen kitört örültségben képzelte magát angol királynak s a vonatból is elmezavar következtében ugrott ki.

* **Némagyarosítás.** A m. kir. belügyminiszterium *Schner* Lajos berettyó-újfalui illetőségű lakos és kiskoru *Imre* családi nevének *Szántó*-ra kért átváltoztatását, valamint *Klein* Ignác nagyszalontai illetőségű lakos családi nevének *Kardos*-ra kért átváltoztatását engedélyezte.

* **A rak gyógyítása.** Tudvalevő, hogy *Adamkievics* bécsi tanár már évek óta kutat és buvárkodik — hogy a rákbaj gyógyítását lehetővé tegye. Most legújabbán előállított egy *szérumot* is a melytől nagy sikereket remél elérni. Ennek a szérumnak *Cancroin* nevet

adott és összetételét titokban tartja. Az orvosok nagy része tartózkodással fogadja *Adamkievics* találmányát. Most azonban azt az értesítést kaptuk, hogy a *cancroin*nal Bécsben és Bukarestben meglepő sikereket értek el. *Virchov* első asszisztense, dr. *Izrael Ozkár* szintén elismerőleg nyilatkozott *Adamkievics* találmányáról.

* **A hétről.**
— A nagy Anglia ime követi a kis *Ugocsa* példáját. *Nem koronáz.*

— *Szell* Kálmánra még mindig azt mondják, hogy *klerikális*. Nyilván azért, mert az országgyűlésen mindig *papolt*. S először elpapolta, aztán *elnapolta*.

— *Bántfy* Dezső újra hatalomra akar kerülni. Ezért egyre cikkeznek. Azt hiszi: a cikkirás útja is *Rómába* vezet. A héten a volt miniszterelnök *Debrezenben* járt. Ugy látszik: egyelőre tehát csak a *kálvinista Rómába* birt eljutni.

— A volt miniszterelnök igen szorgalmas a betüvetésben. Mikor kormányon volt: akkor meg *varga betüket* csinált *Bécsbe*.

* **Alapos aggodalom.**
— *Magyar ácsok* (keserű sóhajjal): Bizony mindnyájan éhen halnánk, ha nem kapnánk előbb más munkát, mint a mikor a kormány ránk bizza a *vámsorompók* elkészítését.

* **Rendőri hírek. Tolvaj cselédleány.** *Nagy* Gyula megyei írók cselédje *G. Nagy Mari* 28 korona értékű ruhaneműt lopott el gazdájától. Az esetről értesített rendőrség rövidesen nyomára akadt a tolvaj cselédleánynak és lezárta. — *Megkerült arany óra.* Régebben elvesztett egy női arany óra, mely most megkerült. Igazolt tulajdonosa jelentkezék *Mendelényi* rendőrfogalmazónál.

x Az idény előhaladása folytán az összes nyári színes és fehér ingek, angol mosó mellények rendkívül leszállított áron kaphatók

Róth M. Utóda

kalap és uridivat üzletében.

Kizárólag a legjobb hazai készítményű női és férfi cipők nagy választékban kaphatók.

* **Eltűnt néma fiúcska.** *Rosenbaum* Kálmán nevű 3 éves gyermek e hó 27-én reggel a városligeti uszodában lévő lakásról eltávozván, nyomtalanul eltűnt. Öltözeté piros ruha és tarka szalmakalap. A gyermek néma. A szülők ez uton kéri fel a közönséget, hogy a gyermeket haza vezetni sziveskedjenek.

x Hatóságilag engedélyezett végeladás üzlet-felosztás végett *Kárpáti* Miklós divatáruházában Nagyváradon. Ezen rendkívül előnyös vételeket figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek. Tessék a hirdetés oldalán a hivatalos hirdetményt elolvasni.

Ingyenes díszmű ajándék. A ki e címet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezúttal sokkal közelebről, Budapestről, kél szárnyra e hír. A *Pesti Napló*, Magyarországnak e legrégibb, pártoktól és klikkektől teljesen független napilap lepi meg vele karácsonyra olvasóit ajándékkal adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötetű, remek illusztrációkkal díszített *Zichy Mihály Album*-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becsesél bíró művet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a *Pesti Napló* új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékkal megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, a kik egész éven át fel, negyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a *Pesti Napló*-ra.

EGYESÜLETEK.

A nőegylet gyűlése.

A biharmegyei és nagyváradi nőegylet f. hó 28-ik napján özv. b. *Gerliczy* Félixné elnöklete alatt választmányi ülést tartott, melyen részt vettek özv. Des *Echerolles* Kruspér Sándorné és özv. *Grunwald* Henrikné alelnökök, továbbá *Batig* Ferenczné, *Jablonszky* Emilné, *Kappel* Györgyné, *Kiss* Elekné, *Milibák* Józsefné, *Molnár* Lajosné, V. *Papp* Józsefné, *Stark* Róza, *Vértessy* Andorné, *Vucskics* Julia vál. tagok, végre *Ficzek* Lajos pénztáros és *Böszörményi* Géza jegyző.

A vál. ülés megnyugvással vette elnök azon jelentést, hogy a múlt év november havában leégett árvaház helyre állítása az árvapénztár megterheltségével nem járt, mert a 8170 kor. 56 fillérbe kerülő munkálatokat a 6600 kor. biztosítási összeg s a mintegy 800 koronára menő adományok csaknem fedezik, de a fentebb említett összegben nagymérvű javítási munkálatok is foglaltatnak, egyebek közt a menyezeti korhadt gerendáit is ujjakkal cserélték ki, mely munkálatok nem a tűzvész által okozott károk számlájára esnek.

Tudomásul vette a választmány az elnökség azon intézkedését is, hogy az árvaház telke új kerítéssel legyen ellátva s elfogadta az ifj. *Rimanóczy* Kálmán által készített női menház tervezetét, melynek felépítésére a választmány pályázatot rendelt el. Minthogy a női menház felépítésének költségei fedezésére az elnökség felség kérvényt adott be, hogy a legközelebbi jótékonycélu államsorsjáték tiszta jövedelméből az egylet is részesíttessék, s a mennyiben a kérvényt ő felsége nagy szignaturával látta el, remény lehet arra, hogy a célra tekintélyes összegű pénz fog jutni.

Különbben dr. *Kornstein* Lajosné édes anyja elhalálása alkalmából a női menház czéljára 50 koronát küldött az elnöknek.

A választmány tudomásul vette az elnökség azon intézkedését, melylyel mezőtelegdi illetőségű *Krucskó* Erzsébet 6 éves árvát az árvaházba felvette; s elrendelte, hogy a *Füchsl* alapítvány ez évi 10 kor. kamata *Mészáros* Katicza árvának adassék; s végre jóváhagyta az elnökség azon intézkedését, melylyel az izraelita nőegylet szövetségében f. évi július hó 6-án a helybeli Sport-téren nyilvános ünnepély rendezését elhatározta, s elrendelte, hogy ez ünnepélynek az egyletre eső fele jövedelme a női menház alapjára fordíttassék.

A függetlenségi és 48-as párt tegnap délután 6 órakor rendkívüli választmányi ülést tartott, melynek egyedüli tárgya a »Gott-erhalte« ügy volt. A választmányi ülést — melyen a tagok nagy számban vettek részt — *Szokoly* Tamás elnök távollétében *Stern* Herman alelnök nyitotta meg, röviden közölvén az ülés egyedüli tárgyát.

Hosszabb vita után, melyben részt vettek dr. *Dóri* Ferencz, *Weisz* Károly és *Beczka* Lajos, a választmány egyhangulag elfogadta dr. *Adorján* Emil indítványát, hogy a párt választmánya az ügynek országos kérdéssé tételével foglalkozzék, mely pártkülönbség nélkül mely benyomást fog kelteni mindenütt.

IRODALOM.

Plopu felolvasása.

Ma vettük kézhez a tevékeny »Nagyváradi Jogászegylet« II-ik kiadványát, mely méltóan sorakozik az első mellé. A két ives füzet dr. *Plopu* Györgynek, a nagyváradi kir. ítélőtábla tudós bírájának, ki a jogi szakirodalom terén szép sikerrel működik, »A törvénytelen gyermekek jogállásáról« tartott felolvasását tartalmazza, melyben szerző behatóan foglalkozik e kérdés történelmi múltjával és az egyes államoknak vonatkozó intézkedéseivel, jogból-

csészeti alapon foglalkozik a kérdés megoldását elősegítő módokkal.

E kiadványát a Jogászegylet ingyen adja minden tagjának és így a felolvasások mellett apránként egy tartalmas jogi könyvtárt is juttat tagjai kezébe.

A kik a Jogászegyletbe ujonnan belépnek, azok szintén megkapják az egyelet eddigi kiadványait díjtalanul. A kik a füzetet eddig netalán meg nem kapták, azok megreklamálhatják levelezőlapon vagy telefonon (375. sz.) dr. Váradi Ödön ügyvédnél. (Korona-utca 2. szám.)

Magyar Remekírók. A Franklin-féle Magyar Remekírók az által válnak igazán nemzeti művé, hogy *kizárólag* magyar klasszikusokat tartalmaznak. Azt a szép tervet, hogy az összes magyar remekírókat egy nagyszabású gyűjteménybe egyesítse, csak a Franklin-Társulat vihette keresztül, mivel ez a társulat szerezte meg kizárólagos tulajdonjogát azon remekírók műveinek is, melyeknek kiadási joga törvény szerint még fel nem szabadult. Tehát csakis a *Franklin-féle Magyar Remekírók* gyűjteményében található fel az összes magyar klasszikusok; Arany János, Arany László Bajza József, Czuczor Gergely, Garay János Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vajda János és Vörösmarty Mihály műveit más kiadó nem bocsájthatja közre — ezek nélkül pedig a magyar remekírók összkiadása el sem képzelhető. A Magyar Remekírók 3 koronás havi részletfizetés mellett megrendelhetők lapunk kiadóhivatala útján; e végből jelen számunkban foglalt hirdetés rendelőlapja kivágandó és aláírva beküldendő.

SPORT.

Czellővészeti Nagy-Báródon. Nagy-báródon a ma, vasárnap, június 29-én tartandó verseny gömb- és czellővészeti, rosz időben is meg lesz tartva, mert a vendégek kényelméről gondoskodva van. A Nagyváradról délben induló gyorsvonatnál kocsik állanak Réven a vendégek rendelkezésére.

IPARÜGYEK.

Előljárási ülés.

Az ipartestület előljárási ülésének 1902. évi június hó 26-án tartott rendes havi ülésén megjelentek: Bertsey György elnök, Andriska Károly, Milibák József alelnökök, Bodnár János, ifj. Cser János, Czeglédi Jeremiás, Haun Lajos, Havasy Zsigmond, Juhász Benedek, Kiss Károly, Lévai Márton, Spetkó József, Széles Lajos, Szűcs Ferencz, Tátray Sándor, Voszka Ferencz, Zsirkay Károly előljárási, Iványi István pénztárnok, Stágl Kálmán számvevő, Jankovich János főjegyző.

A május havi ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítés után az elnöki jelentés vétetett tudomásul.

A május havi pénztári forgalom bevételben 2903 korona 50 fillér, ápril havi maradvány 2409 korona 48 fillér, összesen 5312 korona 98 fillér, a kiadás 2898 korona 60 fillér, s pénztári maradványként 2614 korona 38 fillért tüntet ki.

A Loöz Ede féle hagyatékot a Szentpéteri-utca 1. sz. alatti házat mint ingatlant a végrendelet értelmében az ipartestület mint örökös a megtartott hagyatéki tárgyalás jegyzőkönyve szerint átvette, a további teendőket az elnök bízott meg.

A kereskedelemügyi miniszter 25299—VIII. szám alatt kibocsátott azon körrendelete ellen melyben kötelezővé tette, hogy az iparos segédek és tanoncokat a munkaadók szerint elkülönítve tartsák nyilván és ezen nyilvántartást az adóösszeírással megbízott közegeknek felelősség terhe mellett küldjék meg, az előjá-

róság a folyó évben Nagyváradon megtartandó országos ipartestületi nagygyűlés elé egy határozati javaslat benyújtását határozta annak megtételével az elnököt bizta meg.

A leszámítoló és jelző hitelbank igazgatóságának az elaggott iparosok alapjára adott 70 koronáért köszönet szavaztatott.

Lévai Márton előljárási indítványára, az ipartestületi betegsegélypénztári közgyűlésen az elnök ellen a pénztári segéd munkás tagok által tett bizalmatlanság szavazása, valamint az igazgatósági ülésen tett botrányos nyilatkozatok ellenére az előljárási Bertsey György ipartestületi elnöknek minden eddigi eljárását helyeselve egyhangulag *bizalmat szavazott* s a további érélyes eljárásában való támogatásáról biztosította.

Az ipartestületi hitelszövetkezet részére a közgyűlés határozata értelmében 1000 korona folyósított.

Nyolcz rendű számlára 336 korona 2 fillér, segélyre pedig 10 korona lett kiutalva.

SZÍNHÁZ.

A Vigszínház nem jön.

— Mert nem engedik játszani. —

Többször említtük, hogy a budapesti Vigszínház tagjai most sorba veszik a vidéki városokat s a hol erre engedélyt kapnak, előadásokat tartanak.

Nagyváradot is szerencsétlenül akarták két előadásra, de a színházi bizottság véleménye alapján a rendőrkapitány nem adta meg a játszási engedélyt, a városi tanács pedig már előzőleg megtagadta a Szigligeti-színház átengedését a két estére.

Helyes ez a határozat azért, mert mi nem adunk a pusztai színházon kívül semmit a mi színházunknak, de nagyon sokat követünk tőle. Azért tehát nem engedhetjük, hogy a Vigszínház személyzete itt egészen új darabokat lejátsszon a nagyváradai színház elöl s ezzel érzékeny kárt okozzon.

A városi tanács kimondotta, hogy a Szigligeti-színház nem engedi át a kért két estére.

Gerő Armin főkapitány pedig a játszási kérelem tekintetében véleményt kért a színházi bizottságtól, mely tegnap délután tanácskozott e tárgyban.

Dr. Hoványi Géza elnöke alatt Rimler Károly, Hlatky Endre, Gerő Armin, Beczkay L., dr. Dési Géza, dr. Gyémánt Jenő, Komlóssy József, dr. Moskovits József, dr. Kurländer Ede, dr. Döry Ferencz, Lovas Zsigmond és Eleméry Ferencz voltak jelen.

Elnök előterjesztette, hogy Liptay Károly fővárosi hírlapíró a Vigszínház személyzete nevében két előadásra játszási engedélyt kért a főkapitánytól.

Gerő Armin főkapitány előadta, hogy Liptay Károly fővárosi hírlapíró sürgős kérvényben a Vigszínház tagjai részére két estére játszási engedélyt kért. Igaz, hogy a rendőrség saját hatáskörében elintézhető a kérelmet, a színház érdekében helyénvalónak tartotta, hogy a színházi bizottság véleményét kikérje. (Helyeslés.)

Elnök nem adná meg az engedélyt, mert Nagyvárad színházának támogatása elsőrendű kötelesség. Ha a Vigszínház tagjai itt két új darabot előadnak, kárt tesznek a nagyváradai színházunknak. Továbbá nincs felemlítve a kérvényben, hogy kik jönnek, hol akarnak játszani és mit adnak elő. Magán értesítés van, hogy a tanácsból a színházat kérték, de a tanács a kérelmet elutasította. Még ha ezt megadta volna is a tanács, a helyhatósági engedélyt nem adná ki.

Hlatky Endre szintén a kérelem elutasítása mellett van. Mejdnem 9 hónapig volt itt a színházunk s küzdött. A két előadás is rontaná a társulatunkat. Nem helyes a Vigszínház tagjaitól sem, hogy a vidékre mennek

a hol küzdenek, nyomorognak a társulatok. És a fővárosból lejönnek megfontásukra.

Dr. Gyémánt Jenő ellenkező véleményben van. Két előadás nem tesz kárt; ez csak frázis. A művészet szabadsága kívánja a kérelem teljesítését. Így azok is megnézhetik a Vigszínház művészeit, akik nem mehetnek a fővárosba. A kérelem teljesítését javasolja.

Dr. Kurländer Ede elvileg helyesli a Gyémánt Jenő álláspontját, de mivel nem tudjuk, kik jönnek, milyen darabot játszanak, nem véleményezi a kérelem teljesítését.

Komlóssy József szerint a színházat nem lehet átadni, mert leltározás mellett vették át az igazgatótól s a hiányokat Somogyi pótolni tartozik, amit nem teljesítené, ha más is használná közben a színház felszerelését.

Dr. Döry Ferencz szintén ellenzi a kérelem teljesítését, mert itt nem művészi szempontról van szó. Más volna, ha az Opera, vagy a Nemzeti Színház akarna jönni.

A bizottság a játszási engedély megadását nem véleményezi.

Ezen vélemény alapján a főkapitány a következő végzést hozta a kérelemre: tekintettel arra, hogy kérelmezők sem a szereplő egyének névsorát, sem pedig azt, hol óhajtanák a tervezett előadásokat megtartani, be nem jelentette, de tekintve ama körülményt, hogy ezen tervezett előadások a Nagyvárad városa által létesített és fentartott Szigligeti-Színház anyagi tekintetben is károsan éritek; és tekintve végül: a városi színházi bizottság kikért és elutasító véleményét, kérelemnek hely nem adatik és kérelmező elutasítottatik. Mire Liptay Károly budapesti lakos, azzal, hogy jelen véghatározat 15 napon belül a városi tanácshoz felelőbe lehet értesítettik.

MULATSÁG.

Dalostély. A nagyváradai iparos ifjuság dalostélye július 6-án tartja nagyszabású dalostélyét, Karger Sándor Hegyalja nyári mulatójában, amely igen szépnek és kellemesnek ígérkezik. Ugy a dalárda mint a vegyes karból a próbák igen szépen folynak Lehelczky József karvezető vezetése mellett. Kugli verseny délután 3 órakor veszi kezdetét amelyre igen szép négy díj van kítűzve, este szavaltat, monológ, énekek, kuplék és reggelig tartó tánc. A rendezőség ez uton hívja fel az érdeklődők figyelmét, hogy akik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak Nagy János fodrász üzletébe (Szt. János-utca 2) a hol készségei szolgálnak.

TANUGY.

Óvoda-ünnepély. Az újavárosi óvoda mely az irgalmas nének gondos vezetése alatt évenként számtalan apró-cseprő lánykának és fiúcskának zajos tanyája, tegnap tartotta ünnepélyét — nagyszámúban összegyűlt érdeklődő közönség előtt, a kik mindvégig gyönyörködtek a kedves játékokban, a talpra esett szavaltatokban, az ügyesen előadott énekszámokban. Elismerés illeti az óvodát vezető irgalmas nővéreket és *Belopotoczký* Gabriella óvónőt kinek odaadó fáradozása fényes eredményt produkált.

TAVIRATOK.

Londoni hírek.

London, jun. 28. (Saját tud. távir.) A legutóbbi orvosi jelentés szerint Edward király jól töltötte az éjszakát: Javulás tartós. Öröm mámorban uszik London polgársága, s az orvosok véleménye szerint némi aggodalom egyedül a sebre vonatkozhatik. Az utcákon a javulás hírére dörgő éljen riadalom tört

ki. A polgárok ujjonganak s az angol himnuszt éneklék.

Az aradi szinigazgató bukásáról.

Arad, jun. 28. (Saját tud. távir.) A debreczeni »Szabadság« Zilahy aradi színházigazgatónak bukásáról írt a napokban. Mint értesülünk, Zilahy nyilatkozatot tett közzé, melyben rosszakaratu koholmányoknak és személy elleni rágalomnak deklarálja a légből kapott hirt.

Humberték szökése.

Athén, június 27. Korfuból érkezett táviratok megcáfolják azt a híresztelést, hogy Humberték odamenekültek. A rendőrség azonban megvizsgálja a Korfu ériető hajókat. (M. T. I.)

Amnesztia a Fülöp-szigeteken.

Washington, június 27. A kabinet elhatározta, hogy proklamációt bocsát ki, a melyvel az összes fülöpszigeti politikai foglyoknak amnesztiát ad. A kegyelem Aquinaldóra is kiterjed. (M. T. I.)

A hármasszövetség aláírása.

Budapest, június 27. (Saj. tud. távir.) Berlinben — mint értesülünk — a hármasszövetséget ma írta alá Bülow birodalmi kancellár, Szógyény-Marich és Lonza olasz nagykövet.

A szerb egyházkongresszus.

Karlóca, jun. 28. A szerb egyházkongresszus mai ülésén megalakították a kongresszus állandó bizottságát. Rendes tagok lettek: Zmejánov és Gáler püspök, Popovics és Sztójakovics; póttagok: Miladinovics, Musicki, Jovanovics István, Nedákovics, Nikolajevics, Szevics püspök, Zvjics plébános, Manojlovics, Gyurgjevics és Karamata István, Kamarata és Nedákovics horvátországi független ellenzékiek nem fogadták el a megválasztást. Az iskolatanácsba beválasztották Prbicsevics tanárt és Sztójovics tanítót, az egyháztanácsba Nedákovics plébánost és Jovanovicsot. A legközelebbi ülés kedden lesz. (M. T. I.)

Katonai konvenció Bulgária és Oroszország között.

Sófia, június 28. Itteni politikai körökben híre jár, hogy Ferdinánd fejedelem pétervári látogatása alkalmával katonai konvenció jött létre Oroszország és Bulgária között. Ez a konvenció olyan feltételeket foglal magában, mint a francia-orosz katonai egyezmény. Most már félhivatalosan is elismerik, hogy a csár nem jön Szófiába már azért sem, mert a czárt Szófiában a szultánnak kellene fogadnia, a ki Bulgária szuverénje.

Konstantinápoly, június 28. A portán bizonyos nyugtalanságot kelt az a körülmény, hogy Bulgária az őszi gyakorlatokra 60.000 embert összpontosít a Sipka-szorosnál. A porta hír szerint a hatalmáknál tiltakozni fog Bulgária fegyverkezése ellen.

NYILTTER.

Gazdaközönség figyelmébe!

Mindennemű

gabonaszákok

asztag- és cséplőtakaró vízhatlan ponyvák,

gépolajok,

gépenőcsők (towotte), kocsielőcsők,

gépszijak, gazdasági kötőlenemek,

dohány- és zsákkötő-zsinegek,

raffia hánacs és kékkő,

fedél és elszigetelő lemezek

legjobb minőségben

eredeti gyári árban kaphatók:

Helyi József,

zsák- és ponyva-kölcsönző üzletében,

Nagyvárad, Zöldfa-utca 41.

Telefon 51. szám. 218.

REGÉNY-OSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Írta: Stenkiewicz Henrik. 31.

Skrzetuski ugyanis már beszámolt a hercegnek küldetéséről s elmondotta neki azt is, hogy milyen terveket tulajdonítanak a megugrott Chmielnickijnek. Ez utóbbi híre ugyan nagyon érdekelte a herceget, de néhány csapatnak Kudak felé való indításával ellensúlyozhatónak hitte a Chmielnickij izgatását. Ugy látzott, hogy a békét mi sem fogja megzavarni s minthogy az aggodalom elszállt a lélekből s mindenki megkönnyebbülten sóhajtott föl, a mulatságok és ünnepek egész sora kezdődött Lubnieben. Roswan Uron tiszteletére is rendeztek néhányat, de főként azért, mert Bodsinski és Lassota, Prsyjemski vadja násznagyjai hivatalosan is megkérték már Anna hercegnő kezét, s meg is kapták. Volodyjowskinak persze rettentően fájt ez, s még Skrzetuski vigasztalása se fogott rajta.

— Te könnyen beszélsz pajtás, neked csak a kezdet kell kinyujtanod, s régi szerelem, a kis Anna, kapva kap rajta. Távolléted alatt szinte tüttetett az irántad való hajlandóságával. Kezdetben azt hittük, hogy csak azért, mert féltékeny akart tenni minket, de később beláttuk, hogy bizony komolyan szeret téged.

— Törődöm is én veled! Átengedem neked pajtás és te is jobban tennéd, ha nem sóhajtoznál a másik Anna után!

— Oh, tudom én jól, hogy a hercegnő nem lehet az enyém! Meg is öl utána a bubánat!

— Sohse félj, hogy elpatkolsz! Majd más szeretsz meg és szépen meggyógyulsz. De nehogy Barbara hercegnőt válaszd, mert ő, is valami vajda számára tartogatják.

— Oh, barátom, a szív nem a cselédünk, hogy parancsolhatnánk neki! A szemünknek nem tilthatjuk meg, hogy annak a látásában gyönyörködjék, aki pusztán fenséges tekintetével is vadállatokat szelidíthetne meg!

— Ugy? Amint látom, már belé is szeretted Barbarába. Még egyszer tanácslom, térj vissza Annánkhoz!

Anna azonban rá se hederített Volodyjowskira. A szép Anna váltig azon buslakodott, hogy a büszke Skrzetuski feléje se nézett még visszatérte óta. Égett a kíváncsiságtól, hogy mi-

nél előbb megtudhassa e közömbösség okát s ugyanezért esténként, amikor a herceg meghitt tisztjei lársaságában a felesége terembe jött, a szép Anea kaczer pillantásokkal ostromolta Skrzetuskit, aki azonban nem viszonzta e pillantásokat. Gondolatai messzi jártak a szép Annától, akinek a látása nem is emlékeztette már őt azokra az időkre, amikor győztes talársereg foglyokat ejtő diadalmútjához hasonlította a leány szívének a dobogását. A szép Anna kíváncsisága csak annál erősebb lett, s kis lábával nagyokat toppantott bosszúságában.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsdéi jelentés

A Tiszántúli eredeti távirat.

Értéktábla

Budapest, június 28.

Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Államvasút	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Balgóterváni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők

Budapest, június 28.

Buza októberre	8.01
Buza áprilisa	8.98
Tengeri	5.16
Rozs ok	6.53
Zab ápr.	6.—
Káposzta, repce, ang.	96

Hivatalos árfolyások

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. június 28-án.

Magyar aranyjárdék 4%	120.60
Magyar koronajárdék	97.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,75%	119.—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2,75%	100.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ban	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.—
Italmérségi hoz. megváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavónföldterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	207.—
Tűzszabályozás szept. sorsjegyek kölcsön	162.50
Osztrák járdék papírban	101.50
Osztrák járdék ezüstben	101.50
Osztrák járdék aranyban	120.50
Osztrák korona járdék	99.50
Osztrák államsorsjegy	162.50
Osztrák magyar bank részvény	15.80
Magyar hitelbankrészvény	698.25
Osztrák hitelintézet részvény	703.25
Párisi vista	95.80
20 frankos arany (Napoleon-arany)	19.07
Németbirodalmi marka	117.25
Londoni vista	240.—
20 márkás arany	23.45

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

20356/1901. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyvárad kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Veiszlovits Adoif és fia nagyvárad lakos végrehajtónak Vágássy Imre nagyvárad lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében, a nagyvárad 1784. számú betétben A. I. 1—3. rendszám 1238. 1239. hrszám alatt felvett ingatlanra a végrehajtási árverést elrendelte és annak foganatosítására határidőül 1902. évi július hó 3-ik napjának délelőtti 9 óráját a nagyvárad kir. törvényszék árverelő helyiségébe Nagyváradon kitűzte.

Kikiáltási ár 3934 korona, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén ezen áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál és a helybeli rendőrkapitányi hivatalnál tekinthetők meg.

Kelt Nagyváradon a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságuál 1902. évi április hó 6-ik napján.

Debreczeni,
kir. tetszéki bíró.

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1901. május 1-től.

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Félix-fürdő.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad . . . . . indul	730	950	—	—	450	—	858
Vásártér . . . . . >	722	931	*114	237	420	638	854
V.-Velenze . . . . . >	740	1000	1135	256	500	656	915
Rontó † . . . . . >	754	1014	1150	309	514	709	929
Püspök-fürdő . . . . . >	805	1025	1155	314	519	714	915
Félix-fürdő . . . . . érke.	817	1037	1209	328	536	728	993

Félix-fürdő—Püspök-fürdő—Nagyvárad.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Félix-fürdő . . . . . indul	820	1042	*1215	330	539	739	953
Püspök-fürdő . . . . . >	838	1100	1227	342	556	748	—
Rontó † . . . . . >	842	1104	1232	346	600	748	1000
V.-Velenze . . . . . >	856	1116	1246	359	612	803	1013
Vásártér . . . . . érke.	912	1117	102	415	630	819	1020
Nagyvárad . . . . . >	905	1127	—	—	623	—	1023

A *-gal jelölt csak vasár- és ünnepnap közlekedik

A fürdő- és nyaralási idény alkalmával a t. közönség szives figyelmébe ajánljuk

tüz- és betörésmentes
letéti pénztárunkat,

melyben külön és közvetlen elzárható fiókok állanak előnyös feltételek mellett a bérlő közönség rendelkezésére.

Nagyvárad takarékpénztár r. t.

219.

Lapunk kiadóhivatala útján megrendelhető csekély havi részletfizetés mellett.

Franklin Társulat kiadása

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Csak a Franklin-féle **MAGYAR REMEKIRÓK** gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomathatja.

Minden remekíró munkáit egy kiváló magyar író látja el bevezető méltatással és életrajzzal.

**KEDVEZMÉNY
A MAGYAR REMEKIRÓK
MEGRENDELŐINEK.**

Shakspere, Petőfi, Arany, Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekírók-nak

Shakspere összes színműveinek új 6 kötetes kiadását, melynek bolti ára, a Magyar Remekírók-éval azonos díszes kötésben, 30 korona, a Magyar Remekírók megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedüli teljes magyar

A Magyar Remekírók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félévenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekírók 3 koronás (Shakspere színművel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhető meg a Rendelő-lap útján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a „TISZÁNTUL” kiadóhivatalához.

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekírók 55 kötete, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, díszes vászonkötésben 220 korona.

Ezekon kívül benn lesznek a **MAGYAR REMEKIRÓK** könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József br., Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gvadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népies Lyra, Népballadák, Kurucz-költészet.

RENDELŐ-LAP.

A „TISZÁNTUL” kiadóhivatala útján ezennel megrendelem a **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs-tól Budapest, VIII., Üllői-ut 18.**

- a) A «Magyar Remekírók» 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 korona utánvétellel.
b) A «Magyar Remekírók» és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 korona utánvétellel.
c) A «Magyar Remekírók» és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.
d) A «Magyar Remekírók» Shakspere nélkül 220 koronáért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én *Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapesten* fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítetté nem válik. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárat s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portóköltéség hozzászámítása mellett, postai megbízással beszélni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétellel.

Lakás és kelet:

Név és állás:

Olvasható aláírást kérünk.

Uj üzlet! Szabó Testvérek Uj üzlet!

rőfös és női divatáruháza,

Nagyvárad, Zöldfa-utca, a «Zöldfa» söresarnok mellett.

Raktáron tartunk legújabb divatu selyem, batiszt, Lyberti selyem és kreton *ingblousokat*, valamint legújabb napernyők, delainek, szövetek, francia selyem batisztok és ruhaselymek. — Nagy választék Chiffon és vászonárunkban. *Bélésárunk nagy raktára.* — Üzletünket a legszolidabb alapon vezetjük.

Női ruhák mérték után megrendelhetők.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyunk

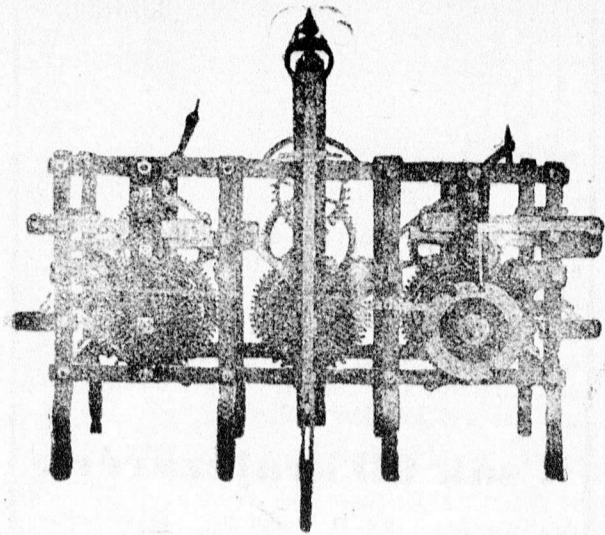
teljes tisztelettel

Szabó Testvérek.

Ertesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség, valamint az egyházi és községi előjáróságok becses tudomására hozni, hogy a 42 év óta fennálló

**Daday József ur lakatos
és toronyórák üzletét,**

melyben 16 éven keresztül mint művezető voltam alkalmazva, **átvettem** és ezt személyesen, a régi jó hírnévhez méltóan, a régi czég alatt tovább folytatom.

Szíves pártfogásukat és megrendeléseket, melyeket kifogástalanul olcsón és pontosan eszközölök, kérem és óráimért 10 évi jótállást vállalok, vagyok kiváló tisztelettel:

Mezey Dezső,

lakatos- és toronyóra-készítő,

Nagyvárad, Szent János-utca 20 szám.

Telefon-szám 384.

50

Törlesztéses kölcsönt

5%

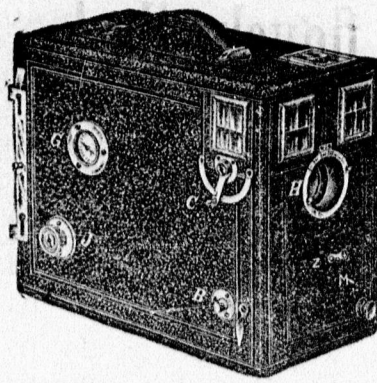
**Vidéki bérházakra,
földbirtokra**

szerezek minden előleg nélkül még abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket forduló postával elintézem.

Sárkány József,

68. Budapest, Váci-körút 21. szám.

Képesárjegyzék bérmentve.

Mindennemű

fényképeszeti kellékek és gépek

gyári árban kaphatók

WEINSTOCK FÜLÖPNÉL

Nagyváradon,

Szent László-tér 47-ik szám.

MEGKEZDŐDÖTT!

Blousok, házi pongyolák, napernyők

és ezer más

női- és férfi-divat újdonságokban

a leszállított ár,

melyek az idő előre haladottsága miatt páratlan olcsó leszállított áron lesznek kiárusítva.

Beczka Lajos

Női- és férfi-divat-üzletében

Szt. László-tér, Zöldfa-u. sarok.

148 sz.

Minden 5 forintos bevásárlásnál egy 50 cm. méter magas és 40 cm. széles ingyen **fénykép!!**
Csupán keretért fizetendő 1 forint.

A tavaszi szezon beálltával van szerencsénk raktárunkon levő legújabb saten, selyem, szövet és mosó blousainkat, nyakkendőket, divatos alszoknyákat, nap- és esernyőket, sélapálczákat, gyermekruhácskákat, férfi, női és gyermek keztyűket és harisnyákat ajánlani, melyek a legjobb minőségben és legolcsóbb árban kaphatók. Nagy raktárt tartunk férfi, női és gyermek **fehértanúgyokban**, továbbá mindenféle gyermek játékszerekben, gyermekkocsikban és reformszékekben. Szobadiszek, faldiszek, pálmák, továbbá evőeszközök, utazó-kosarak és bőröndök **igen olcsó árban** kaphatók.

Különös figyelmébe ajánljuk a n. é. vevőközönségnek, hogy minden 5 frtos bevásárlásnál egy 50 cm. hosszú és 55 cm. széles **ingyen fényképet** adunk, csupán a keretért kell a nagyobb fényképet 1 frt 50 kr., a kisebb fényképnél 1 forintot fizetni. Minden ráfizetés nélkül kap a vevő 5 frtos vásárlás után egy fényképes mellőt, vagy medailont, vagy nyakkendőt. Megjegyezni kívánjuk, hogy a vevők minden legkisebb bevásárlásról is kapnak szelvényt, mely összegyűjtve 5 vagy 10 forint összegig jogosít fényképre.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Friss és Társa, korona- és fillér-bazár, Fő-utca.

Minden 10 forintos bevásárlásnál egy 70 cm. méter magas és 50 cm. széles ingyen **fénykép!!**
Csupán keretért fizetendő 1 forint 50 kr.

5 forint bevásárlásnál mineen ráfizetés nélkül egy ingyen fényképes mellőt vagy medailont, vagy nyakkendőt.

40 filléres 2.40 filléres csomagokként kapható.

Ótő pamut

Gazdaközönség szives figyelmébe!

Ajánlom a következő áruimat mint kitünő minőségűt a legelőnyösebb árban beszerezhetők:

Legfinomabb Tavotakenőcs	100 ko.	32 frt
» Triesti Oliv gépolaj	100 ko.	44 frt
» Gépkenő Olaj	100 ko.	36 frt
» Ásványolaj	100 ko	18, 20 és 24 frt
» Amerikai Petroleum	100 ko.	20 frt
» Raffia Bálvételnél	100 ko.	38 frt
» Kékkő	100 ko.	30 frt

Továbbá ajánlom mindenféle

==== ásvány-, gyógy- és savanyuvizeimet ====

egészen friss töltéssel a legelőnyösebb árban.

Szives pártfogást kér

Kádár János

fűszer- és csemege-kereskedő.

224

A legjobb, legkiadósabb, nedves talajon való építkezéseknél kitünő eredménnyel használt, homlokzatokhoz egyenletes szép színe és térfogatállandósága miatt legkedvesebb

C Z E M E N T

a Beocsini Portland- és Román-

C Z E M E N T.

Egy Köbméter Beocsini Románczement sulya **650 kg.**

Egy köbméter Beocsini Portlandczement sulya **1180 kg.**

A vizadagolást illetőleg a Beocsini Cément **22%-kal több vizet vesz fel** mint bármely más gyártmányu Cement, a mi által a cementhabarcs, cementpép és cementbeton tömörebb, szilárdabb, egyszersmint azonban **kiadósabb** is más gyártmányu cémenteknél.

A Beocsini Czement NAGYVÁRAD városában a következő **nagyobb** építkezéseknél használtatott:

M. Kir. Honvéd hadpródiskola
C. és Kir. Gyolagsági laktanya
M. Kir. Honvédlaktanya
M. Kir. Honvédhuszár laktanya
Cs. és Kir. Tüzérségi laktanya
Cs. és Kir. Lovassági laktanya
Kir. Törvényszéki palota
Kir. Tábla épület
Kir. Pénzügyigazgatósági palota
Kir. Posta épület
Szigligeti-színház
Városi Bazar épület
Kereskedelmi Csarnok
Állami reáliskola

Városi vízvezeték és szivattyút.
Körös hidak építkezésénél.
Városi duzzasztó művek
Sertéspiacz
Városi aszfaltozások
Rimanóczy-féle gőzfürdő stb. stb.

Jelenleg folyó építkezéseknél:

Nagyvárad város székháza
Ór-utcai iskola
Államvasuti indóház
Ag. hitv. templom
Sztarill-féle ház
stb. stb.

Biharmegyében:

Az összes állami és megyei utak műtárgyai és hidjai.
A Sebes-Körösi Ármentesítő Társulat összes műtárgyai, esaternái, szilipjei és szivattyú telepei.
A Fekete Körösi Ármentesítő Társulat főbb műtárgyai.
A Berettyó Szabályozási-Társulat főbb műtárgyai.
A Görög Kath. Püspökség főgymnasia Belényesen. stb. stb.

A Beocsini Cement **Nagyváradon** kizárólag:

KRUGSTEIN IZIDOR utóda

ROSENBERG IZSÓ cégnél

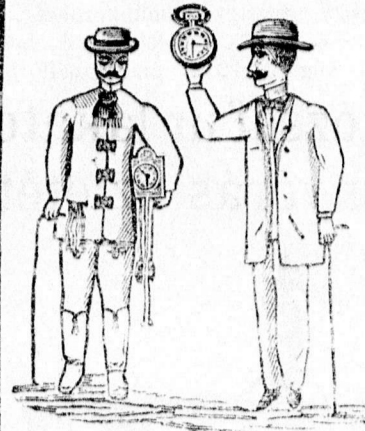
Kossuth Lajos-utcán kapható.

Jutányos árak!

Csak gyárilag ólmozott zsákok és hordók!

Kitünő minőségért a legmesszebb menő szavatosság vállalatik!

207

Miért harag-
szol?
barátom.

Talán nem jár jól az órád. Oh hagyd el; ezeknek az óráknak már többé van a javítása mint az egész értéke.

Na ha csak az a baj, ajánlok neked egy jó órát, mely az én órámat is pontosan kijavította, s minden órát kivétel nélkül egy évi jótállás mellett

Csak 90 krajczárért,

óraüvegeket csak 10 krért ad, ugyszintén a legjobb órákat és ékszereket jutányos árban raktáron tart.

Kepes Márton,

226.

művész Nagyváradon színház oldala mellett.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album.

A Pesti Napló, amely eddigelé Madách **Ember tragédiáját**, Arany balladáit **Zichy Mihály képeivel**, Katona József **Bánk bánját**, Kisfaludy Sándor **Himfy szerelmeit** remek albumba foglalva és legutoljára a **Költők Albumát** adta olvasóinak karácsonyi ajándéknak, az idén az ediginél is nagyobb szabá. u. diszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvpiaczen is ritkaság számba menő diszmvét, a

Zichy Mihály Albumot számtalan olvasóinak karácsonyi ajándéknak.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozánsalbumba foglalt gyűjteményét a **Költők Albumánál** nagyobb és díszesebb alakban, **Zichy Mihály** világhírű művészeti termelésének legjavát, **legszebb festményeit és rajzait** foglalja magában ez a **diszmvű negyven műlapon**, amelyek mindegyikéhez **legkiválóbb esztétikusaink és műbíráink** írtaak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része **gyönyörű színnyomásu** lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyar diszmvűben.

A negyven pompás műlapot, a kísértő szöveget és **Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát**, valamint Zichy rajza után készült **gazdag bekötési tábla** foglalja gyönyörű díszes kötetbe.

A **Pesti Napló** e nagyszabásu diszmvét az Athenaeum állítja ki. A **Zichy Mihály Albumot**, amelynek ára az Athenaeum **eredeti kiadásában 90 korona**, a «Pesti Napló» új kvart kiadásában karácsonyi **ajándéknak** kapja a **Pesti Napló** minden állandó előfizetője. És megkapják **díjtalanul azok az új előfizetők is**, akik egész éven át fél, negyedév, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a **Pesti Naplóra**.

ELEK JÓZSEF

női- és férfi divat, vászon- és fehérnemű áruháza
 Nagyváradi, (Szent László-tér).
 (Volt KUNZ-czég helyiségében).

Telefon 429.

Ajánlja dusan berendezett újdonságait női ruha szövetekben, a legszebb kivitel és legfinomabb minőségig. **Lioni selymek**, Chine, egy színű és fekete színekben. **Ponges** óriási választékban. **Diszek** és teljes kellekek. **Zephyr, Batist** mosókelmék, **Nap- és esőernyők** nagy választékban.

OBERLEITNER E. és FIAI

es. és kir. vászon és asztalnemű egyedüli bizományi gyári raktára.
 Valódi Rumburgi, Irhoni, és Creász vásznak, legjobb minőségű Chiffonok és pamut-vásznak.
 Külön gyászruha kelme-osztály teljes kellekekkel.
 Mintákat kívánatra azonnal küldök.

STROHMAYER PÁL

áruháza,
 Nagyváradi, Szt. László-tér 1., kishíd fő.
 A volt Kunz József és Társa czég helyiségében.
 Bejárat a Gazdasági bank alatt nem a sarkon.

Elsőrendű vászon és fehérnemű üzlet.
 Valódi rumburgi vásznak gyári raktára.
 Férfi és női fehérnemű vállalat.
Menyasszonyi kelengyék
 200 koronától 100.000 koronáig.

Teljesen újonnan berendezett nagy szőnyegosztály.
 Mindennemű futó és pamlag szőnyegek, ágy és asztal terítők, szövet és csipke függönyök stb. a legújabb divat szerint minden igénynek megfelelő minőségekben, a **legolcsóbb árak mellett**.
 Paplan és matrác vállalat.
Szolid szabott árak, pontos kiszolgálás.

1 darab I-ső rendű gallér . . . . . 11 kr.
 1 pár I-ső rendű kélő . . . . . 20 kr.

TELEFON 372.

TELEFON 372.

Színésznőink elutazása

végzett áruházunk egy igen nagy vevőkört elveszített, azonban hogy tovább is a rendes megszokott nagy forgalmat megtarthassuk hogy a következő három hónapban, az ugynevezett holt saison alatt a raktáron levő női ruhaszöveteket f-hér és színes batistokat, cartonokat, chiffon és vászon, csipkét, csipkekelmét és mindennemű rövidruczikákat, mélyen leszállított árak mellett fogunk eladni. Blousokat és aljakat mérték után is készítünk. Minden vevő, ki 10 forint értékűt akár egyszerre vagy apróbb részletekben vásárol, egy életnagyságu fénykép nagyobbításra tarthat igényt, csupán a papír keretért 1 forint 50 krajczár fizetendő.

„AMERIKAI ÁRUHÁZ“ Nagyváradi, Fő-utcza, színházi Bazár-épület.

1 szefir blous . . . . . 60 kr.
 1 fehér batiszt blous . . . . . 1 frt 40 kr.

Minden olcsó!!

Értesítés.

Van szerencsém a közönség szives tudomására hozni, miszerint hosszú éveken a **férfi ruha szabászat** legelőkelőbb ízlését gyakorolva, szabó üzletemet **Olaszi, Fő-utcza Széchenyi szalodába helyeztem át**, hol a legfinomabb angol és francia szövetekből elegáns és a legmagasabb kívánalmaknak megfelelő

férfi öltönyöket és felöltöket

jutányos árban készítek.
 Amidőn a nagyérdemű közönség nagybecsű bizalmáért esedezem, a lelkiismeretes, pontos és jutányos kiszolgálást előre biztosítva, pártfogást kér

tisztelettel

Tauth József,

183

férfi szabó.

Teke-verseny, értékes díjakkal.

A „Szőlő tőkéhez“ Kiskut-
 utca 128. sz. A bornak a tisztán való
 kezelése képezi a főalkatrészét, — a
 mihez sajnos, nagyon kevés bormérő
 ért, — s így ezen rossz bornak az él-
 vezete az egészségre igen káros hatás-
 sal van.

Ugyan azért a tavasz beálltával a
 legmélyebben ajánlom a **kies fek-
 vésű**

nyári helyiségemet

a hol is fedett mulatóhely és tekepálya
 valamint kellemes hogyaljai levegőben
 részesülnek a mélyen tisztelt látogatóim.
 Kizárólag csak is **nagyváradi
 hegyen termelt borekat tartok
 pinczében**, melynek literjét 32, 36,
 50 és 80 krajczárért bocsájtok for-
 galomba.

Az évek óta gyakorolt pontos és
 lelkiismeretes kiszolgálásomról ugy a
 jelenben, mint a jövőben biztosítom
 a mélyen tisztelt látogatóimat.

Becsés pártfogásukat elvárva és
 kérve, vagyok

tisztelettel

Gulyás Mogyorós Mária,
 bormérő.

Magyar bor!

Magyar konyha.

Adja Isten a fogusztót!

Kitűnő zeneszó mellett.

Szefir, szintartó, méterje . . . . . 13 kr.
 Ponge selyem, színes, méterj: . . . . . 50 kr.

Csipke betét } legnagyobb választék.
 Batistokból } legolcsóbb árak.

KRUGSTEIN IZIDOR UTÓDA

Távbeszélő:

67. szám.

ROSENBERG IZSÓ

építkezési anyagok és gazdasági cikkek raktára.
NAGYVÁRAD, Kossuth Lajos-utca.Sürgöny-
czim:

Rosenberg Izsó

Építkezési anyagok:

I-ső rendű Beocsini Portland-
I-ső rendű Beocsini Román-**CZEMENT**

eredeti ölmozott zsákokban és hordókban

Egeresi szobrász- és alabastrom-gipsz.

Valódi szaglatlan ASZFALT fedéllemezek

Kátrány köfedéllemezek.

Aszfalt elszigetelő lemezek.

Vízmentes készén-kátrány.

I-ső rendű Carbolineum (fatelítésre).

TINCTORAL,

sárga máz, megóvjaa a fát a korhadástól.

Aszfalt-Mastix és Bitumen.

Mennyezet nádfonat.

Czement és mozaik-lapok.

Csömösölt Portlandczement csövek.

Kő-agyag-csövek.

Szurok-fáklya. 206.

Gazdasági cikkek:

Kitűnő amerikai Petroleum.

I-ső rendű repce-olaj.

I-ső rendű kocsikenőcs.

CARBOLSAV (fertőtlenítésre.)**CREOLIN** (állatgyógyszer)

Valódi orosz kaukázusi gépolaj

(eredeti hordókban.)

Valódi Oliva olajok.

Nehéz és könnyű gépolajok.

Henger-olajok.

I-ső rendű gépszir (Tovotte).

Jutányos árak, csak első rendű áru. — Teljes vagoni rakmányok bármely állomásra szállítva.

Hatóságilag engedélyezett

Nagy Végeladás

üzlet felosztás végett

Kárpáti Miklós divatáruházában

Nagyváradon, Zöldfa-utca.

Teljes végeladásra kerül az egész raktár. Ruha kelmék, Ruhaselymek, Kartonok, Selyembatisztok, Himzett batisztok, Vászna, Asztalneműek, Kanavászok
Ágyhuzatok, Függönyök, Ágyterítők, Szőnyegek, Napernyők, Esőernyők, Női és Uri kész fehéreneműek, az összes
rövidáru cikkek és még

Több ezer finom divatos cikkek.

Fő-üzlet:
Zöldfa-u. elején.**HÁASZ MANÓ** női divatáruhaza, Nagyvárad.Fiók-üzlet:
Amerikai áruház.**tavaszi újdonságaimra**

Szíves figyelmét kívánom felhívni a t. vevőközönségnek remekül összeválogatott

és tekintettel a mindenki által ismert óriási forgalomra, abban a helyzetben
vagyok, hogy határozottan olcsóbban adhatok, mint bárki.

T. vevőim még azon előnyben részesülnek, hogy már 10 frt bevásárlásnál, bárha az részletekben történik is,

saját műtermemben (Zöldfa-utca 29. sz.) készült 60 cm. magas életnagyságú fényképet kapnak teljesen ingyen,

esupán a papírkötélt s a reá való feszítésért önköltségemet, 1 frt 50 krt számítom fel. Maga ez életnagyságú fénykép a világ egy műintézetében sem sze-
rezhető be olcsóbban, mint 10 forintért.